

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/117/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519010281
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2519010281.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o osvedčení, resp. neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 13.07.2022, č. k. 0T/55/2019-116, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 01.12.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Piešťany rozhodol podľa § 50 odsek 4 Trestného zákona tak, že sa odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom B., adresa na doručovanie písomností C., D. XX, v skúšobnej dobe neosvedčil a preto trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 0T/55/2019 zo dňa 10.12.2019, právoplatným dňa 10.12.2019 v trvaní 3 (tri) mesiace, výkon ktorého mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok vykoná. Podľa § 48 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona odsúdeného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom obhajcu sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva na podanie sťažnosti.

Podanú sťažnosť zo dňa 27.07.2022 odsúdený odôvodnil nasledovne (skrátene):

Dňa 13.07.2022 neboli splnené všetky zákonom stanovené podmienky na vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti odsúdeného postupom podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku, v dôsledku čoho nebolo možné vydať napadnuté uznesenie. Upovedomenie o verejnom zasadnutí nebolo odsúdenému riadne a včas doručené, ako to má na mysli zákonné ustanovenie § 293 ods. 5 Trestného poriadku. Poukazuje na to, že obhajca bol dňa 27.07.2022 nahliadnuť do spisu vedeného pod sp. zn. 0T/55/2019, pričom v spise sa nenachádza doklad (doručenka) potvrdzujúci skutočnosť, že mu upovedomenie bolo riadne a včas doručené. Súčasťou spisu nie je ani obálka, z ktorej by bolo zistiteľné, na akú adresu mu bolo upovedomenie zasielané. O verejnom zasadnutí konanom dňa 13.07.2022 nemal žiadnu vedomosť, navyše sa v uvedenom termíne zdržiaval v zahraničí. Verejného zasadnutia sa nemohol zúčastniť z objektívnych dôvodov s tým, že táto skutočnosť je objektívne preukázaná zo spisového materiálu. Postupom súdu prvého stupňa bolo výrazne zasiahnuté do práva odsúdeného na obhajobu a práva na spravodlivé súdne konanie, keďže k predmetu konania sa chcel riadne vyjadriť a uviesť všetky skutočnosti podstatné pre meritórne rozhodnutie.

V súvislosti doručovaním upovedomenia o verejnom zasadnutí namieta aj samotný fakt, že mu súd doručoval upovedomenie o verejnom zasadnutí a nie predvolanie. Je toho názoru, že súd mu mal doručovať predvolanie na verejné zasadnutie v zmysle ustanovenia § 292 ods. 1 Trestného poriadku, teda nie upovedomenie (taký postup by bol dôvodný len v prípade, ak by mu predvolanie nebolo možné doručiť). Aj z tohto dôvodu považuje postup súdu za nesprávny.

Ďalej má za to, že vykonanie dokazovania osobným výsluchom odsúdeného bolo v tomto prípade žiaduce a dôvodné tak, aby bolo zachované právo odsúdeného na obhajobu a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým skutočnostiam potrebným pre rozhodnutie o osvedčení/neosvedčení v skúšobnej dobe. Práve v týchto druhoch konania je výsluch odsúdeného jedným z podstatných dôkazov, kedy odsúdený môže objektívne súdu vysvetliť, za akých okolností došlo k porušeniu zákona (v tomto prípade k spáchaniu prečinu) v skúšobnej dobe. Súd dokazovanie vykonal príliš formalisticky bez toho, aby bližšie skúmal, za akých okolností došlo k porušeniu zákona v skúšobnej dobe.

Namieta aj fakt, že ku dňu rozhodovania súd nedisponoval písomným vyhotovením rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/97/2021 zo dňa 14.06.2022, teda nemal možnosť oboznámiť sa s dôvodmi, pre ktoré Krajský súd v Trnave zrušil rozsudok Okresného súdu Piešťany sp. zn. 8T/33/2021 zo dňa 08.09.2021. Súd ku dňu rozhodovania o osvedčení/neosvedčení nedisponoval spisovým materiálom vedeným pod sp. zn. 8T/33/2021, keďže tento sa nachádzal a naďalej nachádza na Krajskom súde v Trnave. Súd len oboznámil predmetný rozsudok Okresného súdu Piešťany, pričom neoboznámil iné listiny z predmetného spisu, a to najmä rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 14.06.2022, keďže tento ešte nebol ku dňu rozhodovania súdu vypracovaný. Súd sa v tomto smere uspokojil len s e-mailovou komunikáciou s trestnou kanceláriou Krajského súdu v Trnave, čo nemožno považovať za dostatočné pre účely rozhodnutia vo veci.

Ďalej vysvetľuje, že do času problémov s bývalou manželkou, nikdy neprišiel do rozporu so zákonom a viedol riadny život. Vždy riadne pracoval, plnil si všetky pracovné a občianske povinnosti a riadne sa staral o rodinu a 3 deti. Od momentu zistenia nevery bývalej manželky sa mu začal rúcať dovtedajší svet, začal mať okrem iného psychické problémy, ako aj zdravotné problémy so srdcom (v júni 2021 prekonaný infarkt myokardu), ktoré sú takého závažného charakteru, že mu nezostáva zrejme veľa mesiacov/rokov života. V tejto súvislosti poukazuje na znalecký posudok č. 3/2022 vypracovaný MUDr. Miroslavom Vytiskom, PhD., v konaní vedenom na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 3To/97/2021, z ktorého vyplýva že jeho zdravotný stav je prognosticky závažný s rizikom úmrtia 15-25 percent behom nasledujúcich 5 rokov. S poukazom na vyššie uvedené konštatuje, že v jeho prípade sa nejedná o tak kriminálne narušenú osobu, pri ktorej by bolo potrebné zabezpečovať nápravu výkonom trestu odňatia slobody, pričom už len toto samotné trestné konanie je pre odsúdeného dostatočným ponaučením.

Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov žiada Krajský súd v Trnave, aby napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

K sťažnosti odsúdeného sa vyjadril aj prokurátor v podaní zo dňa 02.08.2022 nasledovne (skrátene): Námietky uvádzané obhajcom považuje za neopodstatnené. Výrok napadnutého uznesenia zo dňa 13.7.2022 považuje za zákonný a opodstatnený a odôvodnenie uznesenia v tomto smere za dostatočne odôvodnené. S napadnutým uznesením súdu sa v plnom rozsahu stotožňuje.

K námietkam obhajcu uvádza, že súd na začiatku verejného zasadnutia konaného dňa 13.7.2022 zisťoval, či sa odsúdený dostavil a či mu bolo upovedomenie o verejnom zasadnutí doručené, pričom zistil, že mu bolo upovedomenie doručené dňa 29.6.2022, avšak odsúdený sa na verejné zasadnutie nedostavil, svoju neúčasť neospravedlnil a ani nepožiadaval o odročenie verejného zasadnutia. Súd konštatoval splnenie podmienok na konanie verejného zasadnutia v neprítomnosti odsúdeného v zmysle § 293 ods. 5 Tr. poriadku, s čím sa prokuratúra stotožňuje.

Odsúdený sa v skúšobnej dobe dopustil ďalšej úmyselnej trestnej činnosti (za ktorú mu bol uložený peňažný trest 1.500 €), čím jednoznačne založil dôvod na premenu trestu. Zároveň uvádza, že aj v prípade, keby odsúdený peňažný trest medzichasom zaplatil, nič by to nemenilo na skutočnosti, že v skúšobnej dobe sa dopustil úmyselného trestného činu a teda neviedol riadny život. V tomto smere poukazujem aj na judikatúru Najvyššieho súdu SR, a to uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Tz 7/2001 (publikované ZSP 9/2012).

Navrhuje, aby Krajský súd v Trnave sťažnosť odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Na podklade podanej sťažnosti sťažnostný súd v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i správnosť postupu konania predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia.

Prvostupňový súd napadnuté uznesenie odôvodnil s poukazom na skutočnosť, že odsúdený sa v priebehu plynutia skúšobnej doby dopustil ďalšej trestnej činnosti, a to dňa 23. apríla 2020 prečinu

ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, za ktoré bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 8. septembra 2021, sp. zn. 8T/33/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/97/2021, ktorý bol vyhlásený dňa 14. júna 2022. Ďalej uvádza, že podmienený trest odňatia slobody so skúšobnou dobou u odsúdeného nesplnil svoj účel a evidentne nepostačuje na jeho nápravu, nakoľko odsúdený sa v skúšobnej dobe dopustil jedným skutkom dvoch úmyselných prečinov, a to prečinu ublíženia na zdraví a prečinu výtržníctva, za ktoré bol rozsudkom tunajšieho súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu právoplatne odsúdený. Odsúdený si bol vedomý plynutia skúšobnej doby a napriek tomu sa dopustil znova úmyselnej trestnej činnosti. Práve uloženie podmieneného trestu odňatia slobody má viesť odsúdeného, aby v uloženej skúšobnej dobe osobitne dbal na to, aby sa nedopustil protiprávneho konania a preukázal, že podmienené odsúdenie je dostatočné pre jeho nápravu.

Sťažnostný súd konštatuje, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia bolo v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany a oboznámil všetky potrebné listinné dôkazy. Verejné zasadnutie vykonal v neprítomnosti odsúdeného, pričom na takýto postup boli v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku splnené zákonné podmienky.

Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd považuje aj napadnutý výrok za vecne správny. Prvostupňový súd dostatočným spôsobom zistil skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre správnosť výroku napadnutého uznesenia, a preto sa sťažnostný súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a v podrobnostiach naň odkazuje.

Sťažnostný súd opakuje, že elementárnou povinnosťou odsúdeného počas plynutia skúšobnej doby bolo viesť riadny život tak, aby sa nedostal do rozporu so zákonom. Práve vedenie riadneho života je základnou podmienkou, ktorej splnenie súd skúma v rámci rozhodovania o osvedčení resp. neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Nikde v zákone pritom *expressis verbis* (výslovne) obsah tohto pojmu nie je stanovený. Určuje ho len judikatúra, ktorá pod vedením riadneho života ako jeho esenciálnu súčasť rozumie nielen bezúhonnosť pri dodržiavaní právnych noriem, ale aj plnenie si iných občianskych, rodinných a pracovných povinností.

Sťažnostný súd má na základe skutočností zistených prvostupňovým súdom za dostatočne preukázané, že odsúdený porušil podmienku vedenia riadneho života spáchaním trestných činov počas plynutia skúšobnej doby a preto prvostupňový súd postupoval správne, keď v súlade s ust. § 50 ods. 4 Trestného zákona nariadil odsúdenému trest odňatia slobody vykonať tak, ako je to vyššie uvedené. Spáchanie úmyselnej trestnej činnosti v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia nie je možné vyhodnotiť inak, iba tak, že odsúdený nevedol riadny život. Na uvedenom závere, teda spáchaní trestnej činnosti počas plynutia skúšobnej doby odsúdeným, nič nemení ani tá skutočnosť, že odsúdený v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 8T/33/2021 uložený peňažný trest dňa 24.08.2022 zaplatil.

Podmieneným odsúdením mal odsúdený možnosť preukázať polepšenie a skutočnosť, že konanie, pre ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody, bolo len jednorazové vybočenie z dodržiavania pravidiel stanovených právnych poriadkom. Práve skutočnosť, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (krátko po jeho uložení – po 4 mesiacoch) dopustil ďalšieho protiprávneho konania, svedčí o tom, že podmienené odsúdenie nesplnilo svoj účel a nejaví sa pre nápravu páchatel'a ako dostatočné a účel trestu je v prípade odsúdeného možné dosiahnuť len jeho výkonom. Odsúdený si z tohto odsúdenia nevzal ponaučenie, ktoré by ho primälo k tomu, aby žil v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti.

Odsúdený v sťažnosti namietal, že mu upovedomenie o verejnom zasadnutí nebolo riadne a včas doručené, pričom v spise sa nenachádza ani doručka potvrdzujúca doručenie upovedomenia o verejnom zasadnutí. Po preskúmaní spisového materiálu musí sťažnostný súd konštatovať, že upovedomenie o konaní verejného zasadnutia naplánovaného na deň 13.07.2022 bolo odsúdenému riadne doručené dňa 29.06.2022, pričom doručka s podpisom odsúdeného sa vrátila súdu prvého stupňa dňa 30.06.2022 a je založená v spisovom materiálu na č. l. 106. V tomto smere je teda námietka odsúdeného nedôvodná, nakoľko odsúdený mal možnosť verejného zasadnutia sa riadne zúčastniť alebo požiadať o jeho odročenie, nakoľko o jeho konaní preukázateľne vedel.

Nedôvodná je i námietka odsúdeného o nesprávnom postupe súdu prvého stupňa, keď odsúdeného na verejné zasadnutie nepredvolal, ale iba upovedomil. Zo znenia ustanovenia § 292 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že predseda senátu predvolá na verejné zasadnutie osoby, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná. Teda, či je osobná účasť určitej osoby, v tomto prípade odsúdeného, nevyhnutná, o tom rozhodne predseda senátu alebo samosudca, a to so zreteľom na povahu riešenej veci a vzťah, resp. význam prítomnosti tejto osoby pre rozhodnutie vo veci. Aj sťažnostný súd má za to,

že účasť odsúdeného na verejnom zasadnutí o jeho osvedčení, resp. neosvedčení v skúšobnej dobe podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody nebola nevyhnutná. Prvostupňový súd zistil všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie a výsluch odsúdeného v tomto prípade nebol potrebný. Ak odsúdený považoval za potrebné sa k prejednávanej veci vyjadriť, túto možnosť mal, nakoľko o termíne verejného zasadnutia vedel, rovnako ako vedel, čo bude predmetom tohto konania. Napokon právo vyjadriť sa k predmetu konania mal odsúdený aj v rámci sťažnostného konania, ktoré aj využil.

Námietku odsúdeného, že súd prvého stupňa nedisponoval písomným vyhotovením rozhodnutia Krajského súdu v Trnave zo dňa 14.06.2022, sp. zn. 3To/97/2021 je rovnako nedôvodná. O vine odsúdeného bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Piešťany zo dňa 08.09.2021, sp. zn. 8T/33/2021, ktorý mal súd prvého stupňa k dispozícii a ktorý aj na verejnom zasadnutí oboznámil (na účely spoľahlivého posúdenia toho, či došlo k porušeniu vedenia riadneho života v skúšobnej dobe takáto forma plne postačuje), pričom krajský súd rozhodoval o odvolaní obžalovaného čo do výroku o treste. Dôvody na rozhodnutie o druhu a výške trestu za spáchanú trestnú činnosť v skúšobnej dobe nemalo v konečnom dôsledku ako ovplyvniť rozhodnutie o osvedčení alebo neosvedčení odsúdeného. V závere odsúdený poukazuje na svoje zdravotné problémy ako aj okolnosti, za akých bol trestný čin v skúšobnej dobe spáchaný, avšak tieto skutočnosti nie sú dôvodom v zmysle Trestného zákona, s ktorým zákon spája možnosť vyslovenia súdu o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe. Odsúdený tým, že v skúšobnej dobe spáchal ďalšiu trestnú činnosť, za ktorú bol aj vyššie uvedeným rozhodnutím právoplatne odsúdený, nesplnil základnú podmienku pre vyslovenie osvedčenia sa, nakoľko reálne riadny život nevedol a nerešpektoval právne normy. Odsúdený sa dopustil úmyselnej trestnej činnosti závažnejšieho charakteru (násilná trestná činnosť), pričom jej spáchanie a správanie odsúdeného nemožno v žiadnom prípade tolerovať alebo ospravedlňovať ťažkým životným obdobím. Pokiaľ odsúdený poukazuje na svoje zdravotné problémy, je potrebné konštatovať, že v rámci výkonu trestu odňatia slobody bude mať plne zabezpečenú potrebnú zdravotnú starostlivosť, príp. má možnosť v tomto smere využiť aj ďalšie inštitúty Trestného poriadku, ktoré umožňujú zohľadniť zdravotný stav osoby, ktorá má nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody, príp. na ň už nastúpila.

Prvostupňový súd zároveň postupoval správne aj vtedy, keď odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody s poukazom na § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko odsúdený v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý by mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

S poukazom na uvedené, sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.